

PROTOCOL PER A LA REALITZACIÓ D'UN BANC DE GERMOPLASMA AL VALLÈS

Març de 2014

L'ESPIGALL, S.C.P

Hortalises de varietats antigues i serveis ambientals

Finançat per:

Amb el suport de:

ÍNDEX

1.	Introducció.....	5
2.	Objectius	5
3.	Resum legislatiu	5
4.	Identificació d'altres bancs de germoplasma de referència	6
	→ Espanya.....	6
	→ Catalunya.....	6
5.	Protocol del banc	7
	→ Administració del banc	7
	→ Noves entrades al banc	9
	→ Assecat i emmagatzematge	10
	→ Control de la viabilitat de les llavors.....	11
	→ Regeneració	12
	→ Caracterització	13
	→ Documentació.....	13
	→ Distribució i intercanvi.....	13
	→ Duplicats de seguretat.....	14
6.	Pressupost per al muntatge del banc de germoplasma.....	15
	→ Implementació.....	15
	→ Manteniment.....	15

1. INTRODUCCIÓ

L'objectiu del present document és redactar les bases per a la gestió del banc de germoplasma de varietats hortícoles del Vallès Oriental. En aquest sentit, el document s'estructura a partir de les demandes realitzades per l'Ajuntament de Granollers però, també, inclou elements derivats del criteri tècnic dels redactors.

El document s'articula especialment a l'entorn d'un protocol de gestió del banc de llavors i d'una base de dades que inclou les més de 100 varietats hortícoles localitzades a la comarca i municipis circumveïns.

En aquest sentit, el protocol, ha de permetre ser el referent per a iniciar la concentració de germoplasma en unes instal·lacions modèliques com és el museu de Ciències Naturals de Granollers.

2. OBJECTIUS

- Prospecció i anàlisi del marc legal relatiu al maneig de llavors antigues.
- Identificació, contacte, i anàlisi d'altres iniciatives de banc de llavors que siguin rellevants.
- Recollida d'informació disponible sobre les principals llavors agrícoles del Vallès Oriental.
- Redacció d'un protocol de funcionament del banc de llavors.

3. RESUM LEGISLATIU

L'objecte del present apartat és realitzar un resum normatiu/legal de l'agrobiodiversitat cultivada a diversos nivells, internacional, estatal i català.

A nivell internacional, existeix una elevada preocupació per la conservació *in situ* de l'agrobiodiversitat. L'any 1992, en el marc de la Cimera de la Terra, la Convenció de Diversitat Biològica (Maxted et al. 2002) es crea amb l'objectiu de promoure la conservació de la diversitat biològica a través d'estratègies, plans i/o programes nacionals. També, el capítol 14 de l'Agenda 21 dedicat a l'agricultura sostenible i desenvolupament rural de les Nacions Unides en fa esment (UN, 1992). Cal destacar les activitats de la Comissió de Recursos Genètics per l'Alimentació i l'Agricultura de la FAO i l'informe sobre l'Estat dels Recursos Fitogenètics al Món (FAO, 1996a, 1998). Les referències a l'agrobiodiversitat han estat constants, també, a les Conferències de les parts a la Convenció de la Diversitat Biològica (CBD) reflectides a les decisions II/15, III/11, IV/6 i V/ 5 (UN, 2000) i, a nivell europeu, a la Pan-European Biological and Landscape Diversity Strategy (STRACO/ AGRI, 2001).

L'any 2001, en el Tractat Internacional per a l'Alimentació i l'Agricultura, en el seu apartat III, es reitera el dret dels pagesos a la conservació i a la utilització dels recursos fitogenètics. En aquests mateix apartat no existeix cap limitació imposada als pagesos en quant a conservació, utilització, sembra, intercanvi i venda d'aquests materials fitogenètics.

A escala europea, la Directiva 98/95/CE, va ser la primera que va obrir les portes per permetre l'intercanvi de races i varietats no registrades entre pagesos sempre que no fos amb finalitats comercials. També, la Directiva 2008/62/CE, preveu ampliacions per a l'acceptació de varietats locals i inclou les patates de sembra, també, de varietats locals. Finalment, les varietats amenaçades per l'erosió genètica i la comercialització de llavor, hi són incloses.

A escala estatal cal destacar la Estrategia Española para la Conservación y el Uso Sostenible de la Diversidad Biológica, redactada inicialment per la Secretaría General de Medio Ambiente i culminada pel Ministerio de Medio Ambiente o la comunicació del 4 de febrer de 1998 sobre l'Estratègia Comunitària en

matèria de Biodiversitat aprovada per la Comissió Europea (CE), en la que, superficialment, s'esmenta un model d'agricultura compromesa amb l'agrobiodiversitat i el desenvolupament legislatiu sobre distintius de qualitat com a sistema d'ajut per mantenir el cultius agrícoles (Hernández, 1999).

Cal remarcar però, que existeixen també nombroses traves legals per a la conservació de l'agrobiodiversitat a nivell internacional. En aquest cas, l'existència del Tractat Internacional sobre els Recursos Fitogenètics per a l'Alimentació i l'Agricultura de la FAO (creat el 2001 i en vigor des del 2004), jurídicament vinculant, imposava fortes restriccions per al registre de varietats locals. Aquesta problemàtica la va integrar la legislació estatal espanyola en aquest àmbit, Llei 30/2006, de 26 de juliol, "de semillas y plantas de vivero y recursos fitogenéticos", on les dificultats per registrar aquestes varietats seguien essent evidents.

A nivell català, l'any 2010 es va intentar tramitar la llei per a la conservació de la biodiversitat però no va ser possible ja que l'agenda política ho va impedir. Malgrat tot, aquesta llei no incorporava l'agrobiodiversitat.

Finalment, però, l'any 2012, es va aprovar el DECRET 131/2012, de 23 d'octubre, pel qual es regula el Registre oficial d'empreses proveïdores de material vegetal i se n'estableixen les normes d'autorització, inscripció i funcionament, es regulen activitats de producció i comercialització de material vegetal i es crea el Catàleg de varietats locals d'interès agrari de Catalunya.

Aquest decret té com a objectiu articular el registre de les varietats locals de Catalunya, realitzar-ne un seguiment de la seva qualitat i permetre'n la comercialització a escala local, catalana.

4. IDENTIFICACIÓ D'ALTRES BANCS DE GERMOPLASMA DE REFERÈNCIA

→ Espanya

- Instituto Nacional de Investigación y Tecnología Agraria y Alimentaria. Centro Nacional de Recursos Fitogenéticos.
- Cabildo Insular de Tenerife. Centro de Conservación de la Biodiversidad Agrícola de Tenerife.
- Comunidad de Madrid. Consejería de Medio Ambiente, Vivienda y Ordenación del Territorio. Instituto Madrileño de Investigación y Desarrollo Rural. Banco de Variedades Locales de Madrid.
- Comunidad de Madrid. Universidad Politécnica de Madrid. Escuela Técnica Superior de Ingenieros Agrónomos. Banco de Germoplasma "César Gómez-Campo".
- Generalidad Valenciana. Universidad Politécnica de Valencia. Escuela Técnica Superior de Ingenieros Agrónomos. Banco de Germoplasma.
- Gobierno de Aragón. Centro de Investigación y Tecnología Agroalimentaria. Banco de Germoplasma de Hortícolas
- Principado de Asturias. Universidad de Oviedo. Banco de Semillas del Campus de Mieres.
- Banco de Germoplasma Vegetal Andaluz (BGVA):
- Banco de Germoplasma del Jardí Botànic de la Universitat de Valencia (BGJB-UVEG):
- Banco de Germoplasma Vegetal del Real Jardín Botánico de Madrid (BGVMA)
- Banco de Germoplasma Vegetal del Real Jardín Botánico Juan Carlos I (Universidad de Alcalá) Banco de Germoplasma del Jardín Botánico Atlántico (BG-JBA)
- Banco de Germoplasma Vegetal del Jardín Botánico de Castilla la Mancha (JBCLM)

→ Catalunya

- (Alt Penedès) La caseta llavors ecològiques: henk.fonville@hotmail.es

- (Alta Ribagorça) Banc de llavors Pirineus de Lleida: agropauenaccion@yahoo.es
- (Bages) Les Refardes: lesrefardes@gmail.com
- (Bages) Esporus: esporus@associaciolera.org
- (Baix Empordà) Arboreco. Varietats tradicionals de fruiters ecològics: info@arboreco.net
- (Barcelonès) Banc de Llavors de Collserola: masiacalmando@gmail.com
- (Empordà) Cereals panificables: hojadesal@yahoo.com
- (Garrotxa) Viverista de varietats tradicionals arbories www.guillemarribas.net
- (Garrotxa) Ecollavors: ecollavors@gmail.com
- (Garrotxa) Triticatum: triticatum@gmail.com
- (La Noguera) Cultures trobades: trobades.slowlleida@gmail.com
- (Pallars) Panter de Gerri: plantergerri@gmail.com
- (Tarragonès) Almaixera: almaixera@mundualternativo.org
- (Vallès Oriental) Associació Agroecològica de Gallecs info@aegallecs.cat
- (Vallès Oriental) Llavors Orientals: Pep Salsetes: llavorsorientals@gmail.com

5. PROTOCOL DEL BANC

→ Administració del banc

- Les mostres es guardaran en el Museu de Ciències Naturals de Granollers, tret dels duplicats, que es guardaran en algun centre de recerca proper a la comarca.
- Es definirà una persona responsable de les entrades i sortides del Banc
- Hi haurà 3 tipus de mostres:
 - A llarg termini: mostres que es congelaran a menys 18°C i que la seva finalitat serà mantenir, durant el màxim de temps possible, la informació genètica de la població d'origen. La seva viabilitat pot estar entre els 20 i els 30 anys.
 - A mig termini: Mostres que es conservaran a temperatura refrigerada (4-5°C). D'aquestes mostres es faran les proves inicials de viabilitat. La seva conservació estimada serà d'entre 10 i 15 anys.
 - A curt termini: Mostres que s'emmagatzemaran en un magatzem que tindrà unes condicions de temperatura i humitat homogènies al llarg de l'any. La seva viabilitat serà d'un màxim de 8 anys i estarà condicionada a la longevitat intrínseca de cada varietat. L'objectiu serà donar sortida a les necessitats de llavor de: particulars, ens i entitats de la comarca.
- Es desenvoluparà una base de dades per caracteritzar i gestionar adequadament les mostres. Aquesta base tindrà la següent estructura:

Taula 1. Estructura de la base de dades del banc de germoplasma

Camp	Descripció / comentaris	TAULES				
		Cultivar	Entrada de mostra	Sortida de mostra	Llocs	Persones
Codi cultivar	FF_GG_EE_VV_CC	x	x	x		
Nom científic		x				
Nom local o denominació popular	Denominació o denominacions de la varietat a les diverses zones de la comarca	x				
Nom cultivar		x				
Codi varietat	FF_GG_EE_VV	x				
Nom varietat		x				
Codi espècie	FF_GG_EE	x				
Nom espècie		x				
Codi gènere	FF_GG	x				
Nom gènere		x				
Codi família	FF	x				
Nom família		x				
Context històric	Apartat que relaciona cites històriques escrites o orals de la varietat així com d'altres informacions que permeten contextualitzar la varietat al llarg del temps	x				
Morfologia	Breu descripció de les parts més importants de la varietat. (Fulles, tija, fruit, llavor, etc.)	x				
Agronomia	Síntesi de les principals operatòries agronòmiques (Sembra, transplantament, recol·lecció)	x				
Consum i conservació	Breu resum de la preparació i el consum de la varietat així com la seva conservació	x				
Pes a emmagatzemar	g	x				
Caracteritzada	Si ha estat avaluada segons les fitxes que proposa la Generalitat de Catalunya pel que fa al registre de varietats locals de Catalunya	x				
Tipus emmagatzematge	Curt, mig, llarg termini		x			
Viabilitat	El període d'anys que la varietat conserva la viabilitat, és a dir, un poder de germinació superior al 85% en condicions de conservació no forçades (a curt termini)	x				
Primera reproducció	Anys		(calculat)			
codi mostra			Automàtic			
Data recollida			x			
Codi persona			x	x		x
Data entrada			x			
Pes entrada	g		x	x		
Lloc procedència	UTM		x		x	

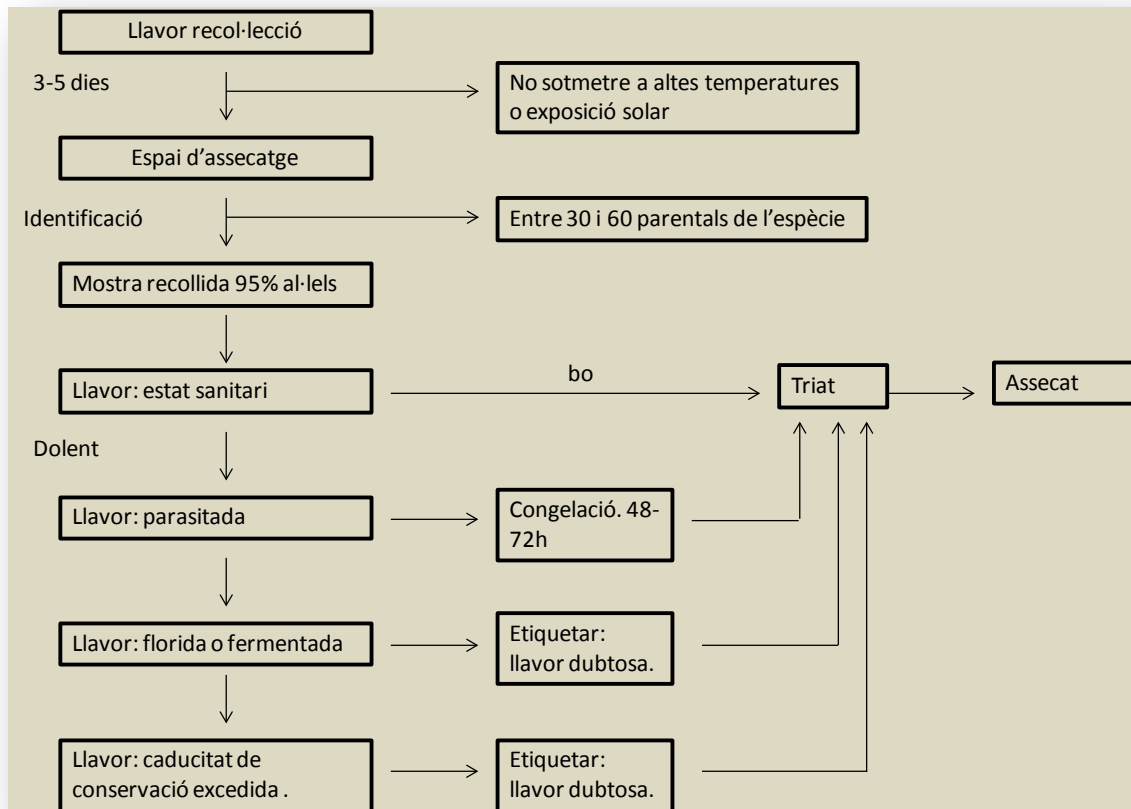
Camp	Descripció / comentaris	TAULES				
		Cultivar	Entrada de mostra	Sortida de mostra	Llocs	Persones
Control de viabilitat	Indica si s'ha fet el control de viabilitat de la mostra i el resultat		x			
Duplicat	Indica si és mostra duplicada		x			
Lloc d'emagatzematge	Museu o altres llocs, (en cas de duplicats)		x			
Data de sortida				x		
Pes sortida				x		
Tipus de sortida	Difusió, viabilitat, reproducció			x		
Paratge	Nom del paratge, finca o masia				x	
Municipi Codi					x	x
Municipi Nom					x	x
Nom i cognoms						x
Tipologia	Particular, entitat, empresa, administració,...					x
Nom a mostrar						x
Telèfon						x
Adreça electrònica						x
Adreça						x

→ Noves entrades al banc

Normes generals

- La recol·lecció de llavors s'haurà de realitzar en el moment més pròxim possible a l'època de maduració i abans de la disseminació natural de les llavors, evitant la possible contaminació genètica -màxima qualitat de les llavors- .
- Per maximitzar la qualitat de les llavors, el termini entre la recol·lecció i el seu trasllat a un lloc d'assecat controlat serà d'un màxim 3 a 5 dies, tenint en compte que les llavors no s'han d'exposar a altes temperatures ni a llum intensa i que algunes espècies requereixen d'una maduració "ex situ" per aconseguir la viabilitat de l'embrió .
- El volum mínim d'una mostra de llavors haurà de tenir com a objectiu contenir un 95 % dels al·lels o, en el seu defecte, una mida efectiva de la població mostrejada. A efectes pràctics, això es pot aconseguir recollint de 30 i 60 parentals, depenent del sistema de reproducció de les espècies a conservar.
- Totes les mostres de llavors tindran complimentada la corresponent informació de la base de dades..

Operatòria pràctica

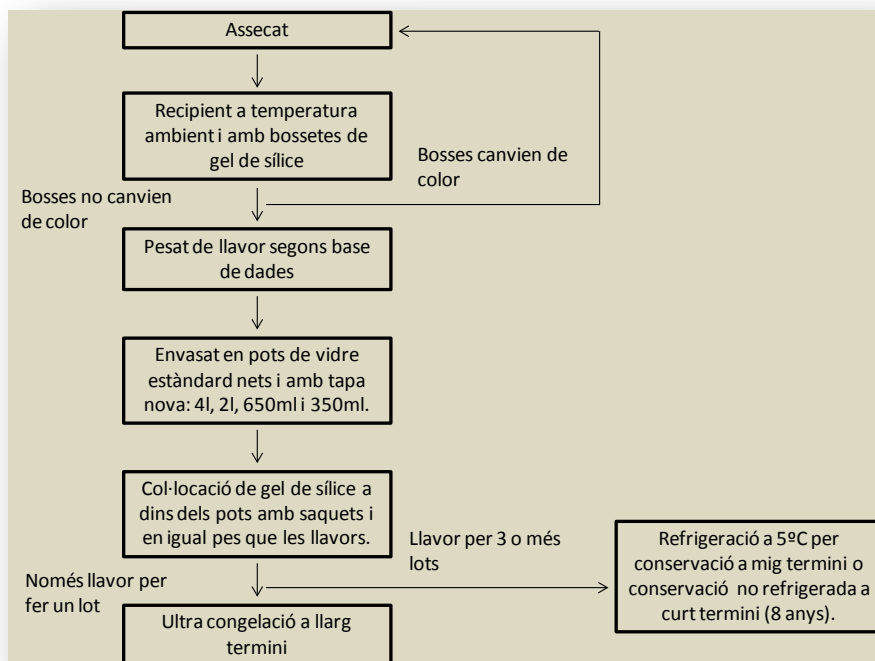
→ **Assecat i emmagatzematge**

Normes generals

- Totes les mostres de llavors s'hauran d'assecar en un ambient controlat a 5-20 °C i amb un 10-25% d'humitat relativa, segons l'espècie.
- Després de l'assecat, totes les mostres de llavors han de tancar-se en un recipient hermètic adequat per a l'emmagatzematge a llarg termini, en alguns casos de col·leccions que s'hagi d'accedir freqüentment les llavors o que estigui previst que s'esgotin molt abans del temps previst per a la pèrdua de la viabilitat, es podran emmagatzemar en recipients no hermètics.
- Les mostres més originals i les mostres duplicades de seguretat s'emmagatzemaran en condicions a llarg termini (col·leccions base) a una temperatura de -18 ± 3 °C i a una humitat relativa del $15\% \pm 3\%$.
- En condicions a mitjà termini, les mostres (de col·leccions actives) s'emmagatzemaran refrigerades a 5-10 °C i amb una humitat relativa del $15\% \pm 3\%$.
- S'estima que les condicions d'emmagatzematge a llarg termini descrites més amunt proporcionaran llavors d'alta qualitat durant llargs períodes de temps, la durada concreta dependrà de cada espècie. Les condicions d'emmagatzematge a mitjà termini permeten una conservació durant 30 anys i requereixen generalment d'emmagatzematge refrigerat. L'emmagatzematge a curt termini hauria de proporcionar llavors d'alta qualitat durant vuit anys com a mínim i es pot realitzar a temperatura ambient (a la temperatura més fresca i estable possible, però que no excedeixi els 25 °C). Les diferències entre espècies i entre lots de llavors de la mateixa espècie, sobretot si la maduresa de les llavors

recol·lectades és variable, requereix d'un control estricte per part de l'encarregat del banc de germoplasma.

Operatòria pràctica

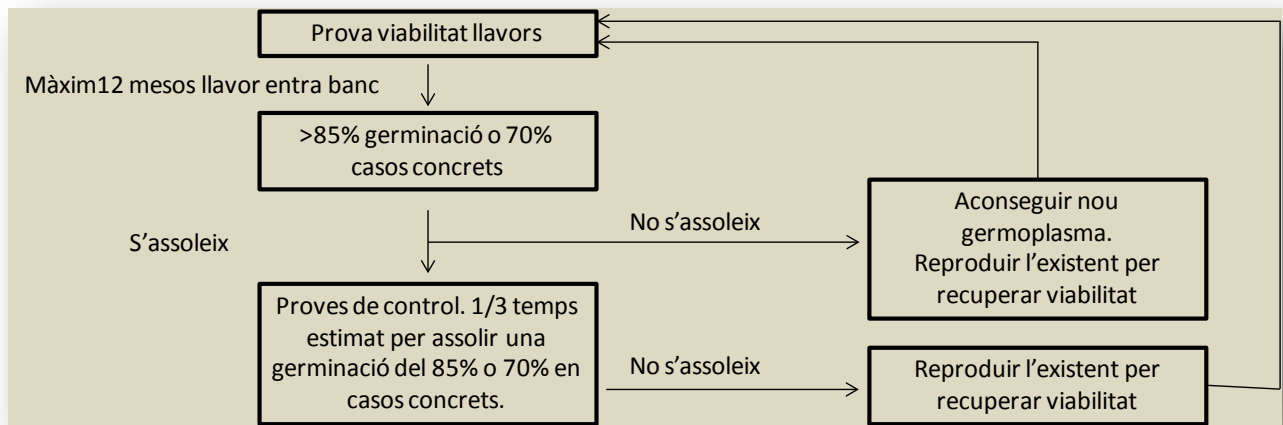

→ Control de la viabilitat de les llavors

Normes generals

- La prova inicial de viabilitat de la llavor es durà a terme després de la neteja i l'assecat o, com a molt tard, en un termini de 12 mesos a comptar de la recepció de la mostra al banc de germoplasma.
- El valor inicial de germinació haurà d'excedir del 85% per a la majoria de les llavors de les espècies cultivades. Per a alguns casos específics i espècies silvestres i forestals que normalment no arriben alts nivells de germinació, es podria acceptar un percentatge menor. En aquests casos, l'encarregat del banc podrà establir un llindar més baix de viabilitat en relació a determinades espècies, com ara el 70 % o menys.
- Els intervals per a les proves de control de la viabilitat s'hauran de fixar en un terç del lapse de temps en el què es prevegi que la viabilitat es reduirà al 85% (no superar els 40anys). Si aquest període de deteriorament no es pot estimar i les mostres es troben emmagatzemades a llarg termini -a -18 °C en recipients hermèticament tancats-, d'interval haurà de ser de deu anys per a les espècies longeves i de cinc anys, o menys, per a les espècies poc longeves.
- El llindar de viabilitat per a la regeneració o altres decisions de gestió, com ara una nova collita, haurà de ser del 85% o un percentatge menor, en cas de certes varietats locals, del 70% o menys.
- El control només s'aplicarà a les llavors guardades a llarg termini.

Operatòria pràctica

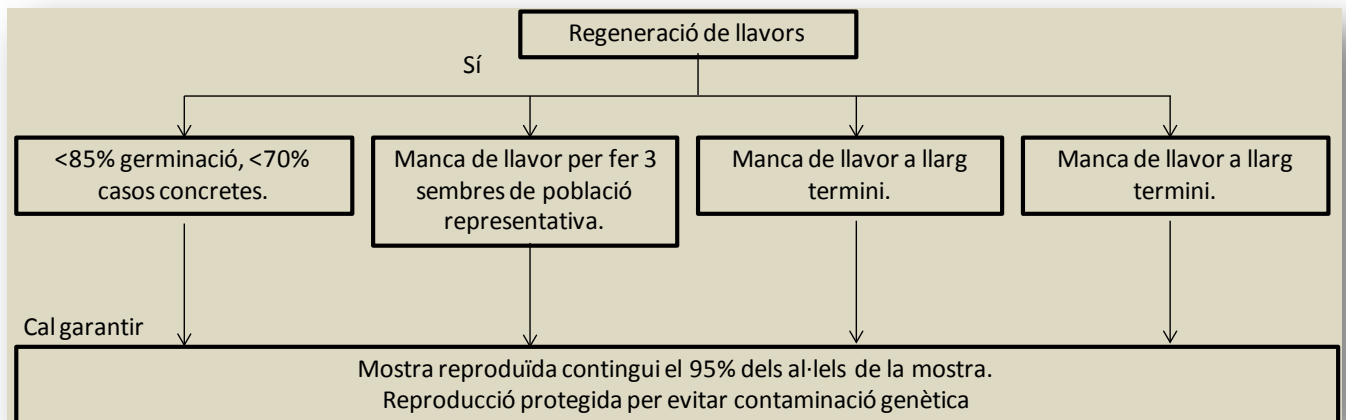

→ **Regeneració**

Normes generals

- S'ha de fer una regeneració quan la viabilitat caigui per sota del 85% de la viabilitat inicial o quan la quantitat de llavors restant a curt termini sigui inferior al que es necessiti per a tres sèmbras d'una població representativa. S'ha d'utilitzar la mostra més original per regenerar les llavors.
- La grandària de la mostra de l'accessió que s'hagi de regenerar haurà de contenir un nombre mínim de plantes que posseïxin almenys el 95% dels al·lels amb una freqüència mínima del 0,05.
- La regeneració haurà de dur-se a terme de manera que es mantingui la integritat genètica. S'han de prendre mesures de regeneració per a espècies específiques per tal d'evitar les barreges o la contaminació genètica derivada del flux de gens de pol·len que s'hagi originat a partir d'altres accessions de la mateixa o d'altres espècies al voltant dels camps de regeneració.
- S'han de conservar emmagatzemades a llarg termini, almenys, 50 llavors de les mostres originals (població inicial de recol·lecció) i de les posteriors més originals (després de les regeneracions) amb la finalitat de referència .
- La mostra es regenerarà quan no tingui suficients llavors per ser emmagatzemada a llarg termini (és a dir, 1.500 llavors per a les espècies autògames i 3.000 per a les espècies exògames), o quan la seva viabilitat s'hagi reduït per sota d'un llindar mínim establert (és a dir, per sota del 85% de la germinació inicial de les llavors emmagatzemades). També s'ha de portar a terme una regeneració quan s'hagin esgotat les llavors a causa de l'ús freqüent de l'accessió. Si l'accessió s'usa rarament i la viabilitat de la llavor és bona, el nombre de llavors pot ser inferior a 1.000 abans de la regeneració.
- Les regeneracions només s'aplicaran a les mostres guardades a llarg termini.

Operatòria pràctica

→ **Caracterització**

Normes generals

- Al voltant del 60% de les mostres s'hauran caracteritzar en un termini de cinc a set anys a comptar de l'adquisició o durant el primer cicle de regeneració.
- La caracterització es basarà en formats normalitzats de mesura i calibratge, i les dades de caracterització s'ajustaran a llistes de descriptors acordats internacionalment i es faran públics.
- En aquest cas, per tal de simplificar la tasca realitzada, s'empraran les fitxes de caracterització realitzades per la Generalitat de Catalunya.

→ **Documentació**

Normes generals

- Tot moviment d'entrada o de sortida quedarà degudament registrat a la base de dades
- Totes les mostres, tant d'entrada com de sortida, aniran degudament etiquetades
- Tots els moviments de llavor es faran segons els requeriments establerts al passaport fitosanitari.

→ **Distribució i intercanvi**

Normes generals

- Les llavors es distribuïran d'acord amb les lleis nacionals i els tractats i convenis internacionals pertinents. En el cas de Catalunya, es farà d'acord amb el que fixa el Decret 131/2012, de 23 d'octubre.
- Només es distribuïran llavors de mostres a curt termini.
- Les mostres de llavors se subministraran amb tots els documents pertinents exigits pel país receptor.
- En cas de cessions a particulars, es lliurarà informació bàsica amb dades de maneig i criteris bàsics per a la reproducció de la varietat.
- El lapse de temps entre la recepció d'una sol·licitud de llavors i l'enviament de les mateixes ha de ser mínim.
- Per a la majoria de les espècies es subministrarà una mostra d'entre 30 a 50 llavors viables per a les accessions amb suficients llavors en estoc..

- El lliurament de mostres de més de 50 llavors es farà només en casos puntuals i degudament justificats.
- Només es subministraran mostres de llavors si queda suficient estoc de llavors a curt termini.
- En cap cas, es farà pagar el cost de la llavor als peticionaris. Malgrat tot, es poden establir taxes per a la gestió administrativa del banc.

→ **Duplicats de seguretat**

Normes generals

- S'emmagatzemarà una mostra duplicada de seguretat per a cada accessió original en una àrea geogràficament diferent, en les mateixes o en millors condicions que les del banc de germoplasma original. Preferentment, l'emplaçament de les accessions a llarg termini duplicades serà un centre de recerca proper a la comarca.
- Cada mostra duplicada de seguretat estarà degudament etiquetada.

6. PRESSUPOST PER AL MUNTATGE DEL BANC DE GERMOPLASMA

El pressupost que es presenta no inclou partides comunes que ja pot tenir el mateix museu, com ara, llum, aigua, despeses informàtiques... en definitiva, despeses d'estructura. Per tant, es centra, exclusivament, en les despeses de personal tècnic i administratiu.

→ Implementació

Costos de personal	ut	Preu/ut	Hores	Base (€)	IVA (€)	Total (€)
Tècnic 30% jornada durant un any: Registres, assecat i preparació de les mostres per al seu emmagatzematge	h	24,29	494,10	11.999,70	-	11.999,70
Administratiu : Recepció de trucades i gestió de les entrades i sortides (15% didicació)	h	16,19	247,05	3.999,90	-	3.999,90
Pots de vidre	ut	1,20	450,00	540,00	113,40	653,40
Silica gel	kg	10,00	25,00	250,00	52,50	302,50
Utiltatge de pesat i petit material	ut	1,00	500,00	500,00	105,00	605,00
Desplaçaments per a la recerca de materials per tota la comarca	km	2500,00	0,21	525,00	110,25	635,25
Total				17.814,60	381,15	18.195,75

→ Manteniment

Costos de personal	ut	Preu/ut	Hores	Suma (€)	IVA (€)	Total (€)
Tècnic 15% jornada durant un any: Registres, assecat i preparació de les mostres per al seu emmagatzematge	h	24,29	247,05	5.999,85	-	5.999,85
Administratiu: Recepció de trucades i gestió de les entrades i sortides (7% didicació)	h	16,19	115,29	1.866,62	-	1.866,62
Pots de vidre	ut	1,20	100,00	120,00	25,20	145,20
Silica gel	kg	10,00	5,00	50,00	10,50	60,50
Utiltatge de pesat i petit material	ut	1,00	300,00	300,00	63,00	363,00
Material per a caracteritzacions i reproduccions de llavor	ut	1,00	400,00	400,00	84,00	484,00
Desplaçaments per a la recerca de materials per tota la comarca	km	0,21	800,00	168,00	35,28	203,28
Total				8.904,47	217,98	9.122,45

Com es pot observar, la clau d'aquest pressupost rau en les partides de personal. En cas de poder ésser assumides internament per l'estructura, el cost de manteniment del banc, en quan a nova despesa podria ser molt assequible i situar-se a l'entorn de dels 1.256€.

Cal tenir present, però que la dotació d'un tècnic o persona especialitzada és el punt essencial, no només per a la gestió del banc sinó també per a la creació de possibles projectes i recerca de finançament.